

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Wągrowcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Szymczewska

Protokolant: sekr. sąd. Włodzimierz Żmuda

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2019 r. w Wągrowcu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego A. S. (1) reprezentowanego przez matkę M. K.

przeciwko A. S. (2)

o alimenty

1. **Zasądza** od pozwanego A. S. (2) na rzecz małoletniego powoda A. S. (1) **rentę alimentacyjną w kwocie 700,00 zł** (siedemset złotych) miesięcznie, począwszy od dnia 01.06.2018 r., płatną z góry do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat do rąk matki małoletniego M. K.;
2. Oddala powództwo w pozostałej części;
3. Wyrokowi w pkt 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;
4. Obciąża pozwanego kosztami procesu w 70 % części i zasądza od A. S. (2) na rzecz małoletniego powoda kwotę 2745 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
5. Przyznaje adw. M. M. kwotę 2.952 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną pozwanemu z urzędu, które nakazuje wypłacić ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wągrowcu;
6. Nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi.

SSR Katarzyna Szymczewska

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 07.05.2018 r. matka małoletniego powoda A. S. (1) – M. K. wniosła o zasądzenie od pozwanego A. S. (2) renty alimentacyjnej w kwocie po 500 zł miesięcznie, płatnych do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami, do rąk matki oraz obciążenie pozwanego kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazano, że małoletni powód ur. (...) pochodzi ze związku faktycznego M. K. i A. S. (2). Gdy małoletni miał dwa lata, jego rodzice rozstali się a pozwany zadeklarował, że będzie uiszczal na jego rzecz dobrowolną rentę alimentacyjną w kwocie 400 zł miesięcznie, jednakże ze zobowiązania tego wywiązywał się tylko do stycznia 2018 r. Małoletni zamieszkuje obecnie z matką, jej aktualnym mężem ich wspólnym dzieckiem - K. K. (1) ur. (...), a na zaspokojenie jego potrzeb niezbędna jest każdego miesiąca kwota ok. 1.300 zł, w tym 350 zł – żywność, 200 zł – odzież i obuwie, 50 zł – środki czystości, 300 zł – koszty mieszkania, 250 zł – szkołka piłkarska, książki, kino, nadto 300 zł rocznie – wyprawa szkolna i 1.000 zł rocznie – wakacje letnie i zimowe. M. K. pobiera obecnie zasiłek macierzyński, jednakże z końcem maja 2018 r. upłynie czas na jaki został on przyznany. Matka małoletniego nie zna

zarobków pozwanego, jednak biorąc pod uwagę kwalifikacje oraz doświadczenie A. S. (2) który wykonywała prace związane ze stolarstwem, jego możliwości zarobkowe ocenia na kwotę ok. 3000 zł miesięcznie. Pozwany zamieszkuje wraz z partnerką i poza małoletnim powodem nie ma nikogo na utrzymaniu.

Następnie pismem z dnia 8.06.2018 r. pełnomocnik reprezentujący matkę małoletniego powoda rozszerzył żądanie pozwu wnosząc o zasądzenie na rzecz małoletniego A. alimentów w kwocie 1.000 zł miesięcznie oraz składając wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia na czas trwania postępowania, poprzez zobowiązanie pozwanego do łożenia na rzecz małoletniego powoda tymczasowej renty alimentacyjnej w kwocie po 750 zł miesięcznie, płatnej do 10-tego dnia każdego miesiąca do rąk matki małoletniego. Z pisma tego wynika nadto, iż podając koszty utrzymania powoda w kwocie 1.300 zł, matka małoletniego pomyliła się, a rzeczywiste koszty jego utrzymania wynoszą co najmniej 1.450 zł, w tym: wyżywienie – 400 zł, odzież i obuwie – 200 zł, szkołka piłkarska – 80 zł, wydatki szkolne od września – 100 zł, opieka lekarska – 30 zł, wakacje – 150 zł, hobby i rozrywka – 50 zł, prezenty okolicznościowe – 20-25 zł oraz prezenty dla małoletniego – 50 zł. Nadto do kosztów tych zaliczyć należy także udział małoletniego w utrzymaniu mieszkania w kwocie 350 – 400 zł miesięcznie, przy czym na kwotę tę składają się: kredyt hipoteczny – 600 zł, prąd – 150 zł, woda – 7 zł, gaz – 150 zł, opłata do wspólnoty i śmieci – 109 zł, środki czystości – 200 zł, bieżące naprawy i remonty – 50-100 zł, TV i Internet – 155 zł.

W odpowiedzi pozwany wniósł o oddalenie powództwa małoletniego A. S. (1) ponad kwotę 400 zł miesięcznie wskazując, że dotychczas dobrowolnie łożył alimenty w takiej właśnie kwocie, zaś ostatnie opóźnienia są wynikiem braku stałego zatrudnienia i dochodów. Obecnie pozwany utrzymuje się z prac dorywczych osiągając dochód w kwocie ok. 1.600 zł miesięcznie. Wynagrodzenie to przeznacza każdego miesiąca na pokrycie kosztów utrzymania małoletniego – 400 zł, mieszkania (w tym media) – 500 zł, wyżywienie i inne wydatki własne – 500 zł oraz paliwo – 200 zł. Pozwany podniósł także, że niektóre wydatki na małoletniego podane przez M. K. zostały zawyżone. Jego zdaniem koszty zakupu odzieży i obuwia dla chłopca nie powinny przekraczać kwoty 100 zł miesięcznie. Zawyżone zostały także koszty rozrywki, skoro bowiem szkołka piłkarska to koszt rzędu 80 zł miesięcznie, kwota 170 zł miesięcznie na pokrycie kosztów kina i zakup książek jest zbyt wysoka. Natomiast co do kosztów wakacji małoletniego, to zdaniem pozwanego nie są one podstawowymi kosztami utrzymania chłopca, a nadto również zostały zawyżone. A. S. (2) domagał się nadto, by matka chłopca udokumentowała wydatki ponoszone na jego utrzymanie

Na wniosek pozwanego, postanowieniem z dnia 21.06.2018 r. tut. Sąd ustanowił dla A. S. (2) pełnomocnika z urzędu.

Postanowieniem z dnia 21.06.2018 r. tut. Sąd udzielił zabezpieczenia roszczenia na czas trwania procesu poprzez zobowiązanie pozwanego A. S. (2) do uiszczania tymczasowej renty alimentacyjnej w kwocie 520 zł miesięcznie na rzecz małoletniego powoda, począwszy od dnia 01.06.2018 r. płatnych z góry do 10-tego dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat, a w pozostałym zakresie wniosek o zabezpieczenie oddalił.

Na skutek zażalenia wniesionego przez stronę powodową, Sąd Okręgowy w Poznaniu II Wydział Cywilny Odwoławczy postanowieniem z dnia 19.10.2018 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II Cz 1125/18 zmienił powyższe postanowieniem w ten sposób, że zasądzoną tymczasową rentę alimentacyjną podwyższył do kwoty 750 zł miesięcznie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni A. S. (1) ur. (...) pochodzi ze związku faktycznego M. K. i A. S. (2). Rodzice małoletniego rozstali się, gdy chłopiec miał dwa lata, przy czym pozwany zobowiązał się dobrowolnie łożyć każdego miesiąca kwotę 400 zł na utrzymanie małoletniego syna.

okoliczności przyznane, nadto odpisy aktów urodzenia /k. 3/

Małoletni powód zamieszkuje obecnie z matką – M. K., jej mężem - K. K. (2) oraz ich wspólnym dzieckiem - małoletnim K. K. (1) ur. (...), w mieszkaniu stanowiącym własność K. K. (2), zakupionym przez niego jeszcze przed wstąpieniem w związek małżeński z M. K. za środki uzyskane z kredytu hipotecznego. Średnie miesięczne koszty utrzymania tego

mieszkania wynoszą ok. 1300 zł, w tym rata kredytu hipotecznego, prąd, woda, gaz, TV i Internet, opłata do wspólnoty i wywóz odpadów komunalnych.

dowód: kopia dokumentacji kredytowej, potwierdzeń przelewów, faktur /k. 23-30/, zeznania M. K. /k. 44-45, 130-131/,

Od września 2018r. małoletni A. rozpoczął edukację szkolną i obecnie uczęszcza do I klasy szkoły podstawowej. Podręczniki do nauki małoletni otrzymał bezpłatnie ze szkoły, a na pokrycie kosztów wyprawki szkolnej matka małoletniego uzyskała bezpłatne dofinansowanie z programu „Dobry Start” w kwocie 300 zł. Koszt uzupełnienia przyborów szkolnych w ciągu roku, pokrycia innych wydatków szkolnych np. komitetu rodzicielskiego, składek ubezpieczeniowych czy wycieczek to kwota rządu 50 zł miesięcznie. Poza zajęciami szkolnym małoletni A. uczęszcza także do szkółki piłkarskiej (...), a koszt jego uczestnictwa w tych zajęciach wynosi 80 zł miesięcznie. Koszt dojazdu małoletniego na treningi, turnieje i do szkoły to kwota 50 zł miesięcznie. Na zapewnienie małoletniemu powodowi rozrywek, tj. zakup gier komputerowych – przeciętnie dwa razy do roku, drobnych podarunków urodzinowych dla kolegów oraz sfinansowanie wyjść A. do kina (średnio raz na 2-3 miesiące) niezbędna jest kwota 40 zł miesięcznie. Małoletni korzysta także z wyjazdów na wakacje letnie oraz ferie zimowe i przerwy świąteczne, a koszt z tym związany wynosi średnio 120 zł miesięcznie, w tym również koszty związane np. z nauką i jazdą na nartach. Na zakup odzieży i obuwia dla małoletniego, w tym tych sportowych, niezbędna jest każdego miesiąca kwota 150 zł. Zaś koszty wyżywienia chłopca oraz zakupu środków higieny i czystości wynoszą 460 zł miesięcznie. Małoletni A. nie choruje przewlekłe i nie wymaga stałej opieki lekarskiej, dlatego na pokrycie jego kosztów leczenia w razie sezonowych infekcji niezbędna jest kwota 30 zł miesięcznie. Udział małoletniego powoda w kosztach utrzymania mieszkania wynosi ok. 320 zł miesięcznie. Na pokrycie usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniego A. S. (1) niezbędna jest każdego miesiąca kwota około 1.300 zł.

dowód: zeznania M. K. /k. 44-45, 130-131/,

M. K. z zawodu jest fryzjerką. W okresie od urodzenia drugiego dziecka do końca maja 2018 r. przebywała na urlopie macierzyńskim i pobierała z tego tytułu świadczenie. Następnie wykorzystała przysługujący jej urlop wypoczynkowy i w sierpniu 2018 r. rozpoczęła urlop wychowawczy. Obecnie zaś przebywa na zwolnieniu chorobowym w związku z kolejną ciążą i pobiera z tego tytułu zasiłek chorobowy w wysokości 100%, tj. w kwocie 1460 zł miesięcznie. Matka małoletniego otrzymuje także świadczenie 500+ na dwojkę dzieci, zasiłki rodzinne w łącznej kwocie 220 zł, w tym na małoletniego A. w kwocie 124 zł.

dowód: zeznania M. K./k. 44-45, 130-131/,

A. S. (2) z zawodu jest stolarzem. Do grudnia 2017 r. zatrudniony był w firmie (...), a następnie wykonywał pracę dorywczą przy montażu mebli kuchennych, w wymiarze ok. 25-30 h tygodniowo, uzyskując w ten sposób dochód w kwocie do 1.600 zł netto miesięcznie. W grudniu 2018 r. zatrudniony został przez tego samego pracodawcę na podstawie umowy o pracę, za wynagrodzeniem w kwocie 1.550 zł netto miesięcznie.

dowód: zeznania A. S. (2) /k. 45-46, 131-132/,

Każdego miesiąca pozwany potrzebuje kwotę 300 zł na pokrycie kosztów własnego wyżywienia, 100 zł na zakup odzieży i obuwia, 100 zł na zakup leków i pokrycie kosztów wizyt u specjalisty lekarza psychiatry, wymaga bowiem leczenia w związku z depresją, a także kwotę 200 zł na pokrycie kosztów dojazdów do pracy. Nadto A. S. (2) ponosi koszty udziału w utrzymaniu mieszkania w kwocie 500 zł miesięcznie. Zamieszkuje on bowiem wraz ze swoją obecną partnerką w wynajmowanym mieszkaniu, na utrzymanie którego niezbędna jest każdego miesiąca kwota około 1.000 zł, w tym czynsz, woda, prąd i gaz.

dowód: zeznania A. S. (2) /k. 45-46, 131-132/,

Ojciec małoletniego powoda posiada dwa samochody osobowe, przy czym jeden wykorzystuje do dojazdów do pracy, a drugi oddał do dyspozycji swojej partnerce.

dowód: zeznania A. S. (2) /k. 45-46, 131-132/,

Do stycznia 2018 r. pozwany dobrowolnie łożył kwotę 400 zł miesięcznie na pokrycie kosztów utrzymania małoletniego A., po czym kolejną kwotę przekazał dopiero w marcu 2018 r. w wysokości 100 zł. Obecnie na podstawie postanowienia tut. Sądu o zabezpieczeniu z dnia 21.06.2018 r. alimenty egzekwowane są przez komornika, przy czym wobec bezskuteczności egzekucji, bieżące świadczenie wypłacane są matce małoletniego przez Fundusz Alimentacyjny. Pozwany sporadycznie uiszcza zaległe alimenty w kancelarii komornika.

dowód: zeznania M. K. /k. 44-45, 130-131/, A. S. (2) /k. 45-46, 131-132/,

Pomiędzy rodzicami małoletniego nie toczyło się nigdy postępowanie o uregulowanie kontaktów pozwanego z małoletnim A.. A. S. (2) sporadycznie widuje się z synem, nie częściej niż raz w miesiącu przez kilka godzin, zdarzało się że zabierał wtedy małoletniego ze sobą i kupował mu jakąś przekąskę, coś do picia lub drobny upominek. Ostatnio zaś pozwany kontaktował się z małoletnim 12 maja 2018 r., a następnie w grudniu 2018r. przed jego urodzinami. Spędził wtedy z małoletnim kilka godzin, nigdzie go jednak nie zabierając.

dowód: zeznania M. K. /k. 44-45, 130-131/, A. S. (2) /k. 45-46, 131-132/,

W okresie ostatnich 6 miesięcy Powiatowe Urzędy Pracy w W., O., Ż., P.i P. dysponowały ofertami pracy na stanowisku:

- fryzjer za proponowanym wynagrodzeniem od 2.100 zł brutto do 2.600 zł brutto miesięcznie,

- stolarz za proponowanym wynagrodzeniem od 2.100 zł brutto do 3.500 zł brutto miesięcznie,

oraz dla osób bez zawodu za proponowanym wynagrodzeniem od 2.100 zł brutto do 3.000 zł brutto miesięcznie.

dowód: informacje z PUP O.. /k. 58-60/, PUP P./k. 65/, PUP W./k. 67/, PUP Ż./k. 69/, PUP P./k. 81/

Powyższe okoliczności Sąd ustalił w oparciu o wymienione dowody z dokumentów oraz zeznania świadka i stron.

Na wstępie, przed omówieniem oceny zeznań stron należy zauważyć, że choć zasadniczo zgodnie z art. 299 k.p.c. dowód z przesłuchania stron winien mieć charakter jedynie pomocniczy, to specyfika spraw alimentacyjnych czyni dowody z dokumentów oraz zeznań stron zdecydowanie pierwszoplanowymi. Zwykle głównie same strony, a nie osoby postronne są zorientowane w skali życiowych potrzeb i wydatków ponoszonych na ich pokrycie. Również przy ocenie zeznań stron większe znaczenie niż w sprawach innego typu ma ich weryfikacja przez pryzmat zasad doświadczenia życiowego. To oznacza, że Sąd analizuje zeznania stron w aspekcie przeciętnej wysokości podstawowych kosztów utrzymania osób dorosłych i dzieci w różnym wieku, znanej Sądowi w oparciu o własne doświadczenie życiowe, z doświadczenia związanego z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych oraz z uwagi na posiadanie powszechnie dostępnej wiedzy o cenach popularnych produktów i usług.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd ocenił zeznania M. K. za wiarygodne w znacznej części. W szczególności zaś wyjaśnienia matki powodów dotyczące wysokości kosztów utrzymania mieszkania nie wzbudziły żadnych wątpliwości. Należy bowiem wskazać, że co do zasady udowodniła ona ich wysokość przedkładając do akt sprawy stosowne dokumenty (k. 23-30). Wątpliwości Sądu nie wzbudziły także koszty uczęszczania przez małoletniego do szkoły piłkarskiej (...) w kwocie 80 zł miesięcznie. Za wiarygodne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego Sąd uznał nadto twierdzenie M. K. dotyczące wysokości średnich miesięcznych wydatków na zakup żywienia i środków higieny i czystości dla całej rodziny w kwocie 2.000 zł. Należy bowiem wskazać, że wraz z nią i małoletnim powodem, we wspólnym gospodarstwie domowym pozostają także jej mąż – K. K. (2) oraz ich małoletni syn – K., który obecnie ma ponad 1,8 roku. Jednakże mając na uwadze te okoliczności, za zawyżone uznać należało koszty wyżywienia samego małoletniego powoda oszacowane przez jego matkę na kwotę 500 zł miesięcznie. Biorąc bowiem pod uwagę wiek

małoletniego A., brak konieczności stosowania przez niego specjalistycznej diety oraz fakt, że co prawda małoletni uprawia sport w postaci piłki nożnej, to jednak na treningi uczęszcza tylko dwa razy w tygodniu, mało prawdopodobne jest w opinii Sądu, by z kwoty 2.000 zł, na zakup wyżywienie i środków higieny i czystości dla małoletniego powoda, przypadła kwota większa niż 460 zł miesięcznie. Sąd zweryfikował także koszty związane z dowozem chłopca do szkoły piłkarskiej oraz do szkoły. Jak bowiem wskazała sama M. K., treningi szkoły piłkarskiej odbywają się tylko 2 razy w tygodniu i obecnie mają miejsce w W., a nie jak poprzednio w K.. Zaś odległość pomiędzy szkołą małoletniego a jego miejscem zamieszkania, która wynosi zaledwie 1 km, uzasadniać może dowożenia chłopca samochodem jedynie wtedy, gdy panują niesprzyjające warunki pogodowe np. obfite opady czy też silny wiatr. W związku z tym na pokrycie tych potrzeb małoletniego wystarczająca winna być kwota 50 zł miesięcznie, a nie jak wskazała matka małoletniego 100 zł. Sąd uznał również, że kwota 50 zł miesięcznie wystarczająca będzie na pokrycie zarówno wydatków szkolnych małoletniego np. ubezpieczenia, składek klasowych itp. oraz zakup wyprawki szkolnej i ewentualne doposażenie małoletniego w ciągu roku. Należy bowiem wskazać, że podręczniki do nauki szkolnej małoletni otrzymał bezpłatnie ze szkoły, zaś na zakup znacznej części jego wyprawki, oszacowanej przez M. K. na kwotę 500 zł (k. 131), matka małoletniego uzyskała bezzwrotne dofinansowanie z programu „Dobry Start” w kwocie 300 zł. Wreszcie za zawyżoną uznać należało kwotę 200 zł wskazaną przez matkę małoletniego jako koszt zakupu odzieży i obuwia dla chłopca. W opinii Sądu na pokrycie tych kosztów małoletniego wystarczająca będzie kwota 150 zł miesięcznie, i to nawet uwzględniając koszty zakupu odzieży o obuwia sportowego, niezbędnego małoletniemu z racji uczęszczania o szkoły piłkarskiej. W pozostałej części zeznani M. K. co do zasady nie wzbudziły wątpliwości Sądu.

Co do zasady również zeznania A. S. (2) nie wzbudziły wątpliwości Sądu. W związku z tym, za wiarygodne uznać należało twierdzenia pozwanego co do wysokości kosztów utrzymania zajmowanego przez niego mieszkania. Należy bowiem wskazać, że podane przez niego kwoty wydatkowane na własne utrzymanie nie odbiegają od przeciętnej wysokości takich kosztów, znanej Sądowi w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych. Podobnie za wiarygodne uznać należało twierdzenia A. S. (2) odnośnie wysokości kosztów jego wyżywienia i kosztów paliwa niezbędnego na dojazdy do pracy, jak również odnośnie kwestii korzystania przez niego z porad specjalisty lekarza psychiatry i konieczności zażywania leków antydepresyjnych. Wreszcie za polegające na prawdzie uznać należało twierdzenia pozwanego dotyczące wysokości zarobków jakie osiągał on pracując bez umowy, w wymiarze 25-30 godzin tygodniowo przy montażu kuchni w okresie.

Autentyczność przedstawionych przez stronę powodową i pozwanego dokumentów nie była kwestionowana przez strony, jak również nie wywołała żadnych uzasadnionych wątpliwości Sądu co do ich prawdziwości. Zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowiły one dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenie zawarte w ich treści. Do sprawy przedłożono również odpisy aktów urodzenia powodów, informacje z urzędów pracy, kopie decyzji MOPS, KRUS oraz orzeczenia o niepełnosprawności i orzeczeń sądowych. Jako dokumenty urzędowe zgodnie z dyspozycją art. 244 § 1 i 2 k.p.c. stanowiły dowód tego, co zostało w nich w sposób urzędowy zaświadczone.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie, aczkolwiek nie w całości.

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci wynika z art. 133 § 1 k.r.o., w myśl którego rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zgodnie zaś z art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiedni do jego wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody. Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie. Oznacza to, że im wyższy standard życia rodziców, tym na wyższym poziomie powinni oni zaspokajać potrzeby dzieci i gwarantować zaspokojenie nie tylko potrzeb podstawowych, ale i potrzeb na wyższym poziomie. Ponadto

ustawodawca w § 2 art. 135 k.r.o. przewidział możliwość wykonania obowiązku alimentacyjnego w całości lub części względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie także poprzez osobiste starania o jego utrzymanie lub wychowanie. W tym wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego (por. teza IV i VII uchw. SN z 16.12.1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988r., nr 4, poz. 42 oraz orz. SN z 10.10.1969 r. III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15).

W przypadku opóźnienia w zapłacie przez zobowiązanego świadczeń alimentacyjnych na rzecz uprawnionego, temu ostatniemu przysługuje nadto roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c.

W niniejszej sprawie Sąd zważył, że od 2013 r. pozwany łożył na rzecz małoletniego dobrowolne alimenty w kwocie 400 zł miesięcznie, ustalone przez M. K. i A. S. (2), gdy ich syn miał dwa lata tj. w 2013 r. W toku postępowania okoliczność ta została bowiem przyznana przez pozwanego. Niemniej od tamtego czasu upłynęło już ponad 5 lat i w tym czasie w znaczący sposób wzrosły potrzeby małoletniego A., a co za tym idzie zwiększyły się koszty jego utrzymania. Nadto Sąd zważył, że przez minionych 5 lat nastąpił nie tylko wzrost cen popularnych produktów i usług, ale też nastąpił dość znaczny wzrost wynagrodzeń, a tym samym możliwości zarobkowych zobowiązanego. Należy zauważyć, że minimalne wynagrodzenie za pracę w 2013 r. wynosiło 1.600 zł brutto, natomiast obecnie wzrosło do kwoty 2.250 zł brutto.

Mając na uwadze powyższe Sąd ustalił, że obecnie na zaspokojenie potrzeb małoletniego powoda niezbędna jest każdego miesiąca kwota około 1.300 zł. Należy w tym miejscu wskazać, że niektóre z wydatków wskazanych przez M. K. w toku tego postępowania, nie stanowiły w opinii Sądu usprawiedliwionych kosztów utrzymania chłopca. W szczególności zaś wskazać tu należy na wydatki na prezenty i upominki dla małoletniego. Niewątpliwie bowiem obdarowywanie prezentami stanowi przejaw dobrej woli czy też jeden ze sposobów wyrażania uczuć. A to, czy ktoś da prezent, zależy wyłącznie od niego samego. Nie ma zatem podstaw do tego, aby zobowiązywać jedno z rodziców dziecka do finansowania w ramach obowiązku alimentacyjnego prezentów, które zamierza mu wręczyć drugie z rodziców (porównaj postanowienie SA w Warszawie z 29 maja 2013 r. sygn. akt VI ACz 1120/13, niepubl.). Choć zaś pozostałe wydatki wskazywane przez matkę małoletniego zasługiwały na uwzględnienie przy ustalaniu obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem syna, to ich wysokość została oszacowana w oparciu o okoliczności ujawnione w toku niniejszego postępowania. Niektóre z tych kosztów omówione zostały powyżej. W tym miejscu należy wskazać zaś, że na pokrycie kosztów rozrywki małoletniego wystarczająca będzie kwota 40 zł miesięcznie, Sąd miał na uwadze, że małoletni – poza zajęciami piłki nożnej – lubi chodzić do kina i grać w gry komputerowe, a nadto bywa gościem na przyjęciach urodzinowych swoich kolegów. Jednakże jak wskazała matka małoletniego, chłopiec otrzymuje nie więcej niż jedną grę komputerową na pół roku za cenę około 100 zł. Do kina chodzi średnio raz na trzy miesiące, ostatnio był bowiem w trakcie ferii zimowych, a poprzednio w październiku 2018 r. W tym miejscu zaznaczyć należy, że w opinii Sądu uwzględnieniu w tej kategorii wydatków podlega jedynie cena zakupu biletu do kina, bez dodatkowych wydatków typu napoje czy też popcorn, bowiem dla celów zapewnienia małoletniemu rozwoju kulturalnego wystarczające jest samo uczestniczenie w seansie kinowym. Wreszcie choć małoletni nadal chodzi na przyjęcia urodzinowe do swoich kolegów, to wyjścia te nie są już tak częste jak wtedy gdy chodził do przedszkola, a na prezenty dla jego kolegów matka małoletniego nie przeznaczona kwoty większej niż 30 zł jednorazowo. W związku z tym, Sąd uznał, że przeciętnie na przestrzeni roku wydatki z tej kategorii nie przekraczają kwoty 40 zł miesięcznie.

Kolejnym wydatkiem uwzględnionym przez Sąd są koszty wakacyjnego wypoczynku małoletniego w kwocie 120 zł miesięcznie. Należy bowiem podkreślić, iż wysokość obowiązku alimentacyjnego ustalana jest przy uwzględnieniu zasady równej stopy życiowej małoletniego dziecka i jego rodziców. Obecnie zaś matka małoletniego powoda przebywa na zwolnieniu chorobowym i pobiera jedynie świadczenie chorobowe. Również poziom zarobków osiągniętych przez jego ojca, nie uzasadnia w opinii Sądu uwzględnienia tych kosztów w wyższej kwocie.

Wreszcie Sąd uwzględnił także koszty zakupu leków i leczenia małoletniego w kwocie 30 zł miesięcznie oraz jego udział w kosztach utrzymania mieszkania w kwocie około 320 zł miesięcznie. Jak bowiem ustalono, syn pozwanego nie choruje przewlekłe, nie przyjmuje na stałe żadnych leków, a koszty jego leczenia obejmują jedynie zakup leków na sezonowe infekcje. Zaś wobec faktu, że małoletni A. pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z M. K., jej

mężem oraz ich wspólnym dzieckiem, to winien on uczestniczyć w ponoszeniu kosztów tego mieszkania na równi ze wszystkimi jego mieszkańcami. Choć zaś właścicielem tego mieszkania jest K. K. (2), to matka małoletniego pozostaje z nim w związku małżeńskim i małoletni powód zamieszkuje w jego mieszkaniu razem z matką. Dlatego też w opinii Sądu uzasadnione jest uwzględnienie w kosztach utrzymania mieszkania obciążających małoletniego powoda również części raty kredytu hipotecznego, zaciągniętego przez K. K. (2) na zakup tego mieszkania. Sąd uwzględnił, że gdyby hipotetycznie mąż M. K. nie posiadał własnego mieszkania, to rodzina najprawdopodobniej byłaby zmuszona do wynajęcia lokalu, a czynsz najmu przewyższałby wysokość raty kredytu.

Jest bezsporne, że małoletni powód nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, a co za tym idzie rodzice są zobowiązani do jego alimentowania zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o. Obowiązek ten obciąża rodziców małoletnich w stopniu uzależnionym od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców (art. 135 § 1 k.r.o. oraz art. 129 § 2 k.r.o.).

Jak wskazano wyżej, na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda niezbędna jest każdego miesiąca kwota 1.300 zł.

Matka małoletniego powoda winna również partycypować w ponoszeniu kosztów jego utrzymania. Sąd uwzględnił, że częściowo realizuje ona swój obowiązek alimentacyjny względem małoletniego poprzez dokładanie osobistych starań o jego wychowanie (art. 135 § 2 kro) oraz że matka poza małoletnim powodem posiada drugie dziecko w wieku ok. 1,8 roku. Jednakże okoliczności te nie są wystarczające, aby uznać, że M. K. w ten sposób w pełni czyni zadość swojemu obowiązkowi alimentacyjnemu. Sąd miał bowiem na względzie, że w przypadku dzieci w wieku szkolnym obowiązek w postaci osobistych starań o wychowanie i pieczy nad małoletnim nie jest już tak intensywny i nie wymaga tyle wysiłku jak w przypadku młodszych dzieci. Zaś co do kwestii młodszego syna M. K., to należy wskazać, że najpowszechniejszą praktyką wśród pracujących matek jest powrót do pracy po zakończeniu urlopu rodzicielskiego. Jak natomiast ustalono, matka małoletniego z zawodu jest fryzjerką i bezpośrednio przed zajściem w ciążę z drugim synem pracowała w tym właśnie zawodzie. Oznacza to, iż posiada ona niezbędne doświadczenie. Kierując się treścią art. 135 § 1 kro, Sąd ustalił możliwości zarobkowe M. K. w granicach co najmniej najniższego wynagrodzenia krajowego w kwocie 2250 zł brutto, czyli 1634 zł netto miesięcznie. Przy czym obecnie zaś matka małoletniego ponownie jest w ciąży i pozostaje na zwolnieniu chorobowym, uzyskując z tego tytułu świadczenie w kwocie 1.450 zł netto miesięcznie. Niemniej z osiągniętych przez siebie dochodów M. K. winna partycypować w kosztach utrzymania małoletniego oraz ponosić koszty swojego utrzymania.

Jest oczywiste, że pozwany, będąc świadomy ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem dziecka powinien w pełni wykorzystać swoje możliwości zarobkowe i majątkowe oraz w sposób odpowiedni gospodarować posiadanymi środkami. Nadto zaznaczyć należy, że obowiązek łżenia na zaspokojenie potrzeb dzieci jest obowiązkiem szczególnym, którego realizacja powinna wyprzedzać wszelkie inne zobowiązania, czemu ustawodawca niejednokrotnie dał wyraz w przepisach. Zgodnie z przyjętą linią orzeczniczą dzieci mają w każdej sytuacji prawo do równej stopy życiowej z rodzicami. Oznacza to, iż oboje rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne, w których sami żyją (por. uch. SN z 16.12.1987 - III CZP 81/86 - OSNC 1988, z. 4 poz. 42).

A. S. (2) z zawodu jest stolarzem i obecnie pracuje przy montażu kuchni, będąc zatrudnionym na umowę o pracę za wynagrodzeniem w kwocie 1.550 zł netto miesięcznie. W opinii Sądu kwota ta nie odpowiada jednak jego realnym możliwościom zarobkowym i prawdopodobnie nie stanowi całości faktycznie otrzymywanego przez niego wynagrodzenia. Należy bowiem wskazać, że do grudnia 2018r. A. S. (2) pracował u tego samego pracodawcy, bez umowy i w wymiarze pracy nie przekraczającym 25-30 godzin tygodniowo, zaś dochód jaki osiągał z tego tytułu wynosił ok. 1.600 zł netto miesięcznie. Trudno jest zatem uwierzyć, że pozwany zgodziłby się dalej wykonywać tą samą pracę otrzymując w zamian tak znacząco niższe wynagrodzenie i to nawet niższe niż ustalona rozporządzeniem wysokość minimalnego wynagrodzenia. Wątpliwości Sądu wzmacnia dodatkowo fakt, że obecne zarobki pozwanego są niewystarczające na pokrycie kosztów utrzymania, deklarowanych przez niego w treści odpowiedzi na pozew oraz w toku jego zeznań. Należy bowiem wskazać, że według A. S. (2) każdego miesiąca, poza kosztami własnego utrzymania w kwocie 1.200 zł (k. 14), pokrywa on raty kredytu w kwocie 550 zł (k. 46), co daje około 1.800 zł. Nadto pozwany nadal

deklaruje, że gotowy jest płacić na rzecz małoletniego alimenty w dotychczasowo dobrowolnie płaconej kwocie 400 zł. Zatem łączna kwota jaką musiałby każdego miesiąca dysponować wynosi co najmniej 2.100 zł netto. Sąd zasięgnął także informacji z Powiatowych Urzędów Pracy w W., O., Ż., P. i P. i ustalił, że urzędy te dysponowały w okresie ostatnich 6 miesięcy ofertami pracy dla osób z zawodem stolarz za proponowanym wynagrodzeniem w kwocie 2.100 zł brutto do nawet 3.500 zł brutto. Mając zatem na uwadze wskazane okoliczności Sąd uznał, że możliwości zarobkowe pozwanego w rozumieniu art. 135 § 1 krio kształtują się na poziomie co najmniej 2.520 zł brutto czyli ok. 1.900 zł netto miesięcznie.

Z takich dochodów pozwany winien zgodnie z zasadą równej stopy życiowej pokrywać swoje usprawiedliwione potrzeby oraz przyczyniać się do ponoszenia kosztów utrzymania małoletniego powoda. Pozwany wraz z aktualną partnerką zamieszkuje w wynajmowanym mieszkaniu i w związku z tym winien ponosić połowę kosztów jego eksploatacji, czyli kwotę ok. 500 zł miesięcznie. Ojciec małoletniego ponosi także wydatki na dojazd do pracy w kwocie 200 zł miesięcznie. Na pokrycie kosztów konsultacji psychologicznej oraz zakup leków antydepresyjnych pozwany potrzebuje kwotę 100 zł miesięcznie, Sąd zważył bowiem, że obecnie A. S. (2) zatrudniony jest na umowę o pracę i w związku z tym objęty jest ubezpieczeniem społecznym i zdrowotnym, może zatem korzystać z porad lekarskich w ramach NFZ, a zażywane przez niego leki będą również częściowo refundowane przez NFZ. Do pozostałych kosztów utrzymania A. S. (2) należą: wyżywienie – 300 zł, odzież i obuwie – 50 zł, środki higieny i czystości – 50 zł. Na pokrycie swoich usprawiedliwionych potrzeb pozwany potrzebuje więc każdego miesiąca kwotę 1.200 zł. Należy zaznaczyć, że Sąd nie uwzględnił wydatków pozwanego związanych z koniecznością spłat rat kredytu. Jest to bowiem kredyt konsumpcyjny i jako taki nie może wyprzedzać obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem małoletniego powoda. Nadto kredyt ten został zaciągnięty przez pozwanego na zakup kolejnego samochodu, pomimo że jest on już właścicielem jednego pojazdu, zaś zaciągając to zobowiązanie, A. S. (2) był świadomy swojego obowiązku alimentacyjnego względem syna, gdyż płacił już wtedy na jego rzecz dobrowolnie 400 zł miesięcznie.

Na marginesie wskazać należy, że jedną z funkcji obowiązku alimentacyjnego jest zapewnienie dziecku takich samych, lub podobnych możliwości rozwojowych, jak gdyby nadal wychowywało się ono w pełnej rodzinie. W opinii Sądu w niniejszej sprawie bezsporne jest, że gdyby rodzice małoletniego nadal stanowili rodzinę, to każdego miesiąca przeznaczali by na utrzymanie swojego małoletniego syna kwotę ok. 1.300 zł. Sąd dokonał bowiem hipotetycznego obliczenia, że z tytułu osiągniętych zarobków oraz świadczeń socjalnych należnych im na małoletniego A. tj. świadczenia wychowawczego 500+ i zasiłku rodzinnego (łącznie ok. 600 zł) A. S. (2) i M. K. dysponowałiby każdego miesiąca kwotą ok 4.000 zł. Oznacza to, że na pokrycie usprawiedliwionych potrzeb każdego z członków rodziny mogliby przeznaczyć kwotę ok. 1.300 zł miesięcznie.

W konsekwencji mając na uwadze, że możliwości zarobkowe pozwanego A. S. (2) ustalono w toku postępowania na kwotę ok. 1.900 zł netto miesięcznie, należało uznać, że po zaspokojeniu własnych usprawiedliwionych potrzeb będzie w stanie łożyć rentę alimentacyjną na rzecz małoletniego A. S. (1) w kwocie 700 zł miesięcznie. Kwota ta stanowi ok. 55 % kwoty potrzebnej na utrzymanie małoletniego powoda każdego miesiąca, zaś obciążając pozwanego obowiązkiem alimentacyjnym w takim zakresie Sąd miał na uwadze z jednej strony fakt, że kwota ta wyczerpuje obecne możliwości zarobkowe pozwanego. Z drugiej zaś strony należy wskazać na praktycznie nieistniejące kontakty pozwanego z małoletnim synem oraz wynikający z tego całkowity prawie brak udziału A. S. (2) w wychowaniu małoletniego powoda, a co za tym idzie obciążenie dbaniem o prawidłowy rozwój małoletniego wyłącznie M. K..

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w pkt. 1 wyroku, oddalając powództwo w pozostałej części (pkt. 2).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. w i w zakresie w jakim pozwany uległ żądaniom pozwu, a przegrał proces w 70 %, Sąd obciążył go kosztami procesu na rzecz małoletniego powoda w postaci kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.745 zł – ustalonymi jako suma 70 % stawki określonej w § 2 pkt 5 i § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800) oraz całości należnej w oparciu o § 10 ust. 2 pkt 1 powołanego rozporządzenia stawki za postępowanie zażaleniowe.

Z uwagi na ustanowienie dla strony pozwanej pełnomocnika z urzędu Sąd na wniosek pełnomocnika w pkt 5 wyroku przyznał adw. M. M. wynagrodzenie za udzieloną pomoc prawną, gdyż według złożonego oświadczenia - nie zostało uregulowane nawet w części – na podstawie § 2 pkt 1 i § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1714). Wysokość wynagrodzenia została ustalona w oparciu o § 4 ust. 1 i 3 oraz § 8 pkt 5 i § 10 ust. 4 powołanego rozporządzenia.

Sąd, mając na uwadze sytuację materialną pozwanego, a w szczególności ciążący na nim obowiązek alimentacyjny, na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania go kosztami sądowymi, od których strona powodowa była zwolniona z mocy ustawy.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. wyrokowi w pkt 1, zasądzającym alimenty, nadano z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Katarzyna Szymczewska